

ДО ТУБЕРКУЛЬОЗУ МОЖНА І ДОСПІВАТИСЯ...

Туберкульоз займає особливе місце серед соціальних і медичних проблем людства. Починаючи з 90-х років ХХ сторіччя, помітно зросла розповсюдженість цієї недуги у всьому світі, в тому числі і в Україні. Третина населення земної кулі інфікована туберкульозною паличкою.

Із 1995 р. в Україні зареєстрована епідемія туберкульозу. Щоденно в країні виявляють приблизно 82 нові випадки захворювання, а 30 хворих помирає. Збільшується кількість дітей та підлітків, хворих на туберкульоз.

Туберкульоз – це інфекційне захворювання, що викликається специфічними збудниками (мікобактеріями) і характеризується переважно ураженням легенів, хоча можливе ураження інших органів людини.

Збудники туберкульозу відрізняються високою стійкістю до впливу різних факторів (фізичних, хімічних, природних). Особливо високостійкі мікобактерії туберкульозу в висохлому мокротинні хворого на туберкульоз. У вуличному пилу вони зберігаються близько двох тижнів, на сторінках книжок, газет – до 3-х місяців. При кип'ятінні збудник гине за кілька хвилин.

Основне джерело туберкульозу – хворий бактеріовиділювач. Мікобактерії з організму хворого можуть виділятися з харкотиння, повітрям при диханні, сечею, киснем, слиною, спермою, сльозами. Особливо небезпечним для оточуючих є хворий з активною відкритою формою туберкульозу – він виділяє у зовнішнє середовище від 20 млн. до 6 млрд. мікобактерій туберкульозу.

Основними шляхами інфікування є повітряний, харчовий, контактний. Найбільш загрозливими при туберкульозі є повітряний шлях зараження і становить до 90% всіх випадків. Під час кашлю, співу, голосної розмови мікобактерії туберкульозу розповсюджуються від хворої людини на відстань від 1 до 5 м. Необхідно пам'ятати про те, що хворий на активний туберкульоз несе загрозу для всіх, хто його оточує.

Найбільшу вірогідність захворюти на туберкульоз мають: особи, які були в контакті із хворим на активну форму туберкульозу; діти та підлітки, котрі страждають на хронічні рецидивуючі захворювання: часті простудні захворювання, хвороби легенів, цукровий діабет; особи, які вживають алкоголь, наркотики, палять, погано харчуються, перебувають у стресових ситуаціях.

Туберкульоз може маскуватися під різні хвороби. Однак є деякі ознаки, які дозволяють запідозрити туберкульоз. До них відносяться: постійна невмотивована слабкість, підвищена втомлюваність, погіршення або відсутність апетиту, втрата ваги, тривала лихоманка 37,0 – 37,5°C, пітливість, тривалий кашель (протягом 3-х тижнів), задишка.

Для того, щоб не захворіти, всі, хто перебуває у контакті з хворим на туберкульоз, повинен отримувати профілактичне лікування протягом 3-х місяців амбулаторно. Основний метод виявлення туберкульозу у дітей – це щорічне проведення проби Манту. Кінцева оцінка її результатів здійснюється на 3-й день. Після проведення проби Манту місце введення не можна чухати, травмувати, змочувати в воді. Проба повинна проводитися тільки в тому разі, якщо дитина здорова!

Підліткам з 15 років та дорослим з метою раннього виявлення туберкульозу проводиться флюорографічне обстеження органів грудної клітки. Обстежитися жителі району можуть безкоштовно в поліклініках Острожця та Млинова.

Щоб уберегтися від туберкульозу, потрібно турбуватися про своє здоров'я – правильно харчуватися, займатися фізкультурою, спортом, загартовуванням; уникати шкідливих звичок (паління, вживання алкоголю); щорічно обстежуватися на туберкульоз шляхом проведення проби Манту в школі; не відмовлятися від щеплення проти туберкульозу (БЦЖ); негайно звертатися до лікаря при виявленні симптомів, схожих на туберкульоз, або в разі контакту з хворим на туберкульоз, а до дитячого фтизіатра – при виявленні вперше у житті позитивної реакції на пробу Манту; в разі збільшення розмірів проби Манту при щорічному її проведенні не відкладайте відвідування. Процедура первинного обстеження, як правило, не складна. Вона не спричинить неприємних почуттів. Якщо підтвердиться наявність в організмі збудника і виникне вірогідність розвитку туберкульозу, лікар призначить профілактичне лікування, яке дозволить уникнути захворювання.

У районі на 1 січня 2008р. перебуває на диспансерному обліку 85 хворих з активною формою туберкульозу, із них – п'ятеро дітей. Саме завдяки пробі Манту у дітей це захворювання виявлене на ранніх стадіях, їм проведено лікування і тепер вони здорові. На жаль, у дорослих захворювання в кожному другому випадку виявляють у запущеному стані в зв'язку з тим, що населення роками не звертається за меддопомогою та не проходить флюорообстеження. Таким чином хворі із запущеною формою захворювання ставлять під загрозу здоров'я своїх рідних та оточуючих. У 2007 р. вперше виявлено 50 хворих з активним туберкульозом. У 50-и вогнищах зареєстровано 93 контактних хворих, яким проводиться хіміопротифілактика. Зважаючи на те, що джерелом інфекції є хвора людина, ймовірність зараження цієї хворобою у жителів району велика. Тільки завдяки обстеженням можна виявити захворювання на ранніх стадіях, а відтак і провести ефективне лікування. Пам'ятайте! Туберкульоз можна перемогти спільними зусиллями.

**Лілія ЯЦКІВ,
районний фтизіатр.**